

VAR BEREDD PÅ EN PERIODISERING AV SEMESTERERSÄTTNINGEN

En visstidsanställning tar slut på våren, när börjar rätten till inkomstrelaterad dagpenning?

I tidningen Läraren (nr 13/2009) fanns råd och anvisningar till dem som blir arbetslösa. Det nämndes inte där, men har kort nämnts i andra sammanhang att semesterersättning periodiseras. I den här artikeln förklaras vad periodiseringen innebär.

När ett tjänste- eller arbetsförhållande som är eller kan anses vara på heltid upphör, periodiseras den utbetalda semesterersättningen/semesterdagsersättningen utgående från lönen för det senaste arbetsförhållandet från och med den tidpunkt då arbetsförhållandet upphörde. Som heltidsarbete anses ett arbete där arbetstiden varit över 75 procent av maximiarbetstiden inom branschen, i undervisningsarbete är det oftast undervisningsskyldigheten plus en timme. Semesterersättningen periodiseras också i det fall att den inte betalas ut direkt när anställningsförhållandet upphör. Den som ansöker om dagpenning måste alltid se till att arbetslöshetskassan får en utredning över semesterersättningen.

Vad innebär periodiseringen?

I ett anställningsförhållande kumuleras i allmänhet semesterrätt med stöd av lag och avtal. Den kumulerade semesterrätten kan antingen tas ut som semester medan anställningsförhållandet pågår eller så kan den betalas ut i form av semesterersättning när anställningsförhållandet upphör.

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa har man försökt få alternativen semester och semesterersättning ekonomiskt sett på samma nivå genom att stadga om periodisering av semesterersättningen. I praktiken innebär en periodisering av semesterersättningen att arbetslöshetskassan räknar ut på det sätt som stadgas i lagen, hur länge anställningsförhållandet hade fortsatt i det fall att semesterrätten hade tagits ut som semester och anställningsförhållandet hade fortsatt lika länge. Under periodiseringstiden föreligger inte någon rätt till arbetslöshetsdagpenning (lagen om utkomstskydd för arbetslösa 3 kap 6 § 2 mom).

När rätten till dagpenning börjar

En självrisktid (7 vardagar må-fr) påförs efter periodiseringen av semesterersättningen i de fall då en självrisktid måste påföras. Efter det kan arbetslöshetsdagpenning betalas från och med den följande arbetslöshetsdag efter självrisktiden som inträffar på en vardag. En självrisktid påförs om medlemmen inte tidigare har lyft arbetslöshetsdagpenning eller om han eller hon på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret (det s.k. returvillkoret är 34 arbetade veckor) efter det att den förra dagpenningssperioden började och en självrisktid påfördes.

Tidpunkten för utbetalning av arbetslöshetsdagpenning

Periodiseringen av semesterersättningen och ett eventuellt påförande av en självrisktid inverkar på tidpunkten för utbetalningen av dagpenning. Dessutom påverkas betalningstidpunkten av att dagpenningen söks i efterskott. Den första ansökan lönar det sig i varje fall att skicka in till arbetslöshetskassan när arbetslösheten har pågått i två fulla kalenderveckor eller senast i slutet av

den kalendermånad då arbetslösheten började. Fortsättningsansökningarna ska sändas in per kalendermånad eller med 4 veckors intervall. En fortsättningsansökan kan sändas in också elektroniskt via kassans webbplats, adress www.opetk.fi. De egna bankkoderna tjänar som identifikation till systemet. På sommaren är handläggningstiden för en första ansökan ca en månad, varför den första dagpenningssatsen betalas i juli eller i början av augusti.

Exempel på handläggningen av en anhållan sommaren 2009

Semesterersättningen periodiseras genom att den ställs i relation till lönen för det senaste heltidsarbetet så att semesterersättningen divideras med dagslönen. Dagslönen fås genom att lönen för anställningsförhållandet divideras med antalet kalkylerade (fem dagar i veckan) arbetsdagar under anställningsförhållandet. Även på en månadslön kan man beräkna en dagslön genom att dividera månadslönen med 21,5.

Exempel: Ett tidsbestämt anställningsförhållande slutade lördag 30.5.2009. När anställningen slutade betalades en semesterersättning på 2 000 euro på grund av att vikariatet varat läsårets hela arbetstid. Lönen för 43 veckor var 22 000 euro brutto, dvs. att den genomsnittliga månadslönen för det avslutade anställningsförhållandet var 2 200 euro brutto i månaden. Dagslönen är $2\,200/21,5 = 102,33$ euro. När den utbetalade semesterersättningen divideras med dagslönen blir kvoten 19,55 dagar. Talet avrundas neråt så att det motsvarar hela dagar, och semesterersättningen periodiseras alltså över 19 dagar.

Arbetslöshetsdagpenning betalas för fem dagar i veckan. Vid periodiseringen av semesterersättningen tillämpas samma regel. Också periodiseringsdagarna kumuleras med högst fem per vecka. I exemplet löper alltså periodiseringen av semesterersättningen fram till och med 25.6.2009. I exempelfallet måste också en självrisktid påföras i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Självrisktiden skulle påföras för perioden 26.6 – 6.7.2009. Rätten till arbetslöshetsdagpenning skulle alltså börja 7.7.2009.

Marjaana Maisonlahti

Jurist

Lärarnas arbetslöshetskassa

Översättning Iris Aalto/FSL